# Lärarutbildning i samverkan inom Stockholmsregionen

framtaget av företrädare för Stockholms universitet, Södertörns högskola, Gymnastik- och idrottshögskolan, Stockholms konstnärliga högskola, Konstfack, Kungl. Musikhögskolan Stockholm och Kungliga tekniska högskolan, tillsammans med Storsthlm, som företrätt länets kommuner.

## § 1 Parter

Detta avtal är tecknat mellan följande parter i Stockholmregionen:

1. Botkyrka kommun (212000-2882)
2. Danderyds kommun (212000-0126)
3. Ekerö kommun (212000-0050)
4. Haninge kommun (212000-0084)
5. Huddinge kommun (212000-0068)
6. Järfälla kommun (212000-0043)
7. Lidingö stad (212000-0191)
8. Nacka kommun (212000-0167)
9. Norrtälje kommun (212000-0217)
10. Nykvarns kommun (212000-2999)
11. Nynäshamns kommun (212000-0233)
12. Salems kommun (212000-2874)
13. Sigtuna kommun (212000-0225)
14. Sollentuna kommun (212000-0134)
15. Solna stad (212000-0183)
16. Stockholms stad (212000-0142)
17. Sundbybergs stad (212000-0175)
18. Södertälje kommun (212000-0159)
19. Tyresö kommun (212000-0092)
20. Täby kommun (212000-0118)
21. Upplands-Bro kommun (212000-0100)
22. Upplands Väsby kommun (212000-0019)
23. Vallentuna kommun (212000-0027)
24. Vaxholms stad (212000-2908)
25. Värmdö kommun (212000-0035)
26. Österåker kommun (212000-2890)

Parterna 1-26 utgör kommuner som skolhuvudmän och kallas gemensamt kommunerna eller var och en för sig kommunen.

27. Gymnastik- och idrottshögskolan (202100-4334)
28. Konstfack (202100-1199)
29. Kungl. Musikhögskolan Stockholm (202100-1215)
30. Kungliga tekniska högskolan (202100-3054)
31. Stockholms konstnärliga högskola (202100-6560)
32. Stockholms universitet (202100-3062)
33. Södertörns högskola (202100-4896)

Parterna 27-33 utgör lärosäten med lärarutbildning och kallas gemensamt lärosätena eller var och en för sig lärosätet.

## § 2 Syfte

Detta avtal ger uttryck för de ingående parternas ömsesidiga ansvar för samverkan, för att stärka lärarutbildningens kvalitet genom professionsanknytning, bidra till lärares kompetensutveckling och skolans verksamhetsutveckling samt stimulera till gemensamma forsknings- och utvecklingsarbeten så som praktiknära och utbildningsvetenskaplig forskning.

Läraryrkets attraktivitet är ett gemensamt intresse. En lärarutbildning av högsta kvalitet bidrar till att göra Stockholmsregionen en attraktiv region att utbilda sig i och arbeta i.

## § 3 Organisation

Parterna är överens om att upprätthålla en dialog om den regionala samverkan inom lärarutbildning under avtalstiden, och detta görs genom en styrgrupp. Styrgruppen för lärarutbildning i samverkan i Stockholmsregionen (SLUSS) består av en representant från vardera lärosäte och två utsedda representanter från Storsthlm, som företräder kommunerna. I egenskap av största lärosäte står Stockholms universitet för ordförandeskapet samt kanslistöd till gruppen. SLUSS sammanträder 2-3 gånger per termin. SLUSS bevakar även nationella samverkansfrågor rörande lärarutbildning.

SLUSS och Styrgruppen för högskole- och forskningsfrågor inom Storsthlm sammanträder årligen för uppföljning av föreliggande avtal och det gemensamma uppdraget på en strategisk nivå. Diskussionen dokumenteras och återkopplas till berörda parter. Utifrån den löpande uppföljningen av avtalet fattar SLUSS vart tredje år beslut om huruvida avtalet bör revideras.

SLUSS anordnar årligen en samverkanskonferens dit representanter för parterna inbjuds för att diskutera, utveckla och följa upp samverkan inom lärarutbildningen. Samverkanskonferensen finansieras av det lärosäte eller Storsthlm som står som värd för konferensen. Värdskapet roterar årligen mellan de sju lärosätena och Storsthlm.

## § 4 VFU – den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildning

VFU är ett gemensamt uppdrag mellan kommuner och lärosäten i Stockholmsregionen. Avtalet innebär att kommunerna i första hand VFU-placerar lärarstudenter från lärosäten med lärarutbildning i Stockholms län. För att tydliggöra respektive parts åtaganden har dessa sammanställts i tabellform (se Bilaga 1).

### *4.1 Omfattning*

Avtalet omfattar den verksamhetsförlagda delen (30 hp) inom lärarutbildningarna:

- Förskollärarutbildning
- Grundlärarutbildning
- Ämneslärarutbildning inklusive Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)
- Yrkeslärarutbildning
- Utländska lärares Vidareutbildning (ULV).*

*Antal hp i VFU inom ULV kan variera beroende på studentens tidigare utbildning och erfarenhet, samt utbildningens mål.

### *4.2 VFU-placering*

Lärarstudenterna ska VFU-placeras genom VFU-portalen, det digitala samverkansverktyg framtaget för ändamålet. Lärosätena meddelar behov av antal platser senast 15 maj inför höstterminen respektive 15 oktober inför vårterminen, och kommunerna meddelar antal platser senast 20 juni inför höstterminen respektive 1

december inför vårterminen.  VFU-portalen förvaltas av Stockholms universitet, och regleras i ett särskilt avtal (se Överenskommelse om samarbete kring gemensam VFU-portal).

I VFU-portalen sker matchning mellan student och handledare. All relevant information ska finnas inlagd i VFU-portalen, både från lärosäten och kommuner (se även Bilaga 1).

### *4.3 VFU-handledare*

Alla lärarstudenter ska handledas av legitimerade lärare (förutom de lärarkategorier som är undantagna legitimationskravet). Handledaren ska ha lärarexamen i för lärarstudenten rätt inriktning och ämne. Alla lärarstudenter ska, om inte lärosätena i dialog med kommunerna bedömer att särskilda skäl föreligger, ha en handledare som genomgått eller genomgår handledarutbildning om minst 7,5 högskolepoäng.

Lärosätena ska kontinuerligt erbjuda handledarutbildningar.

Kommunerna ska skapa förutsättningar för de lärare som ska ta emot studenter att genomföra handledarutbildning, samt ge förutsättningar för handledare att utföra uppdraget, vilket inkluderar tid för samverkan med lärosäte.

### *4.4 VFU-ersättning*

För den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen erhåller kommunen ekonomisk ersättning. Lärosätena ersätter kommunerna med 583 kronor per student och högskolepoäng (2018 års nivå) enligt en gemensam beräkningsmodell.

Utbetalningen sker terminsvis. Lärosätena lämnar faktureringsunderlag utifrån VFU-portalen till kommunerna senast 1 juni för vårterminen respektive 1 december för höstterminen.

Ersättning utbetalas vid avslutad VFU-kurs, oavsett om studenten godkänns eller underkänns vid examination. Detta gäller även om studenten inte fullföljt kursen, under förutsättning att kommunen fullgjort sin del av avtalet. I de fall studenten behöver göra om VFU-kursen ersätts kommunen på samma sätt som för tidigare ordinarie period.

Vid kompensatorisk närvaro, exempelvis av enstaka sjukdagar som ska kompenseras, utgår ingen ny ersättning.

Om lärosätet meddelar studentens studieavbrott senast tre veckor innan VFU-kursens början utgår ingen ersättning till kommunen.

Kommunerna fakturerar lärosätena för den verksamhetsförlagda delen av utbildningen senast den 1 september för föregående vårttermin och senast den 1 februari för föregående hösttermin utifrån lärosätenas faktureringsunderlag. Har inte faktureringsunderlag inkommit till kommunerna vid respektive datum (1/6 resp. 1/12) har kommunerna rätt till ersättning utifrån planerat behov av VFU-platser angivet i VFU-portalen. Har inte faktura inkommit till lärosätena från kommunerna vid respektive datum (1/9 resp. 1/2) utgår ingen ersättning till kommunerna.

Ersättningen omräknas årligen efter den pris- och löneomräkning som statsmakterna fastställer för högskoleområdet.

## § 5 Tillgång till förskole/skolverksamhet utöver VFU

För att stärka professionsanknytningen av lärarutbildningen och kunna stimulera till gemensamma forsknings- och utvecklingsarbeten behöver lärarstudenterna ges tillgång till förskole/skolverksamhet i form av fältstudier även utöver den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen.

### *5.1 Omfattning*

Avtalet omfattar tillgång till förskole/skolverksamhet för de studenter som har en VFU-placering inom nedanstående lärarutbildningar:

- Förskollärarutbildning
- Grundlärarutbildning
- Ämneslärarutbildning inklusive Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)
- Yrkeslärarutbildning
- Utländska lärares Vidareutbildning (ULV)

Fältstudier innebär exempelvis insamling av data i form av observationer, intervjuer eller enkäter.

### *5.2 Placering*

Endast studenter som redan har en VFU-placering får tillgång till förskole/skolverksamhet utöver den verksamhetsförlagda delen av utbildningen.

Lärosätena ska kommunicera planerade behov av tillgång till förskole-/skolverksamhet direkt till samverkande förskolor/skolor eller kommuner senast vid terminsstart. Det ska finnas dokumenterade rutiner kring fältstudier på respektive lärosäte som tagits fram i dialog med kommunerna.

### *5.3 Handledare*

Fältstudierna inom förskole/skolverksamhet ska vara av sådan art att de inte kräver handledning. Däremot ska förskolan/skolan ha en kontaktperson som studenten kontaktar innan besök på förskolan/skolan. Kontaktpersonen kan med fördel vara studentens VFU-handledare.

### *5.4 Ersättning*

För tillgång till förskole/skolverksamhet utgår ingen ersättning från lärosätena till kommunerna.

## §6 Avtalstid

Detta avtal ersätter det tidigare samverkansavtalet ”Samverkansavtal om den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen” från 2012 (KSL Dnr 2010/0066), och gäller från och med den 1 januari 2019 och tills vidare.

Part som vill lämna samarbetet som omfattas av detta avtal ska lämna en skriftlig uppsägning till Styrgruppen för Lärarutbildning i samverkan i Stockholmsregionen (SLUSS). Avtalet upphör att gälla för den uppsägande parten sex månader från det att SLUSS mottagit uppsägningen. Avtalet ska fortsätta att gälla för övriga parter.

Om avtalet sägs upp av en kommun och inget annat överenskommits har den kommunen likväl ett ansvar för att lärarstudenterna som påbörjat sin utbildning kan fullgöra denna i enlighet med villkoren i avtalet. Om avtalet sägs upp av ett lärosäte har kommunerna där lärosätets lärarstudenter VFU-placerats inget sådant ansvar.

## §7 Ändringar och tillägg

Befinns något i detta avtal eller del därav ogiltigt eller icke tillämpbart, ska detta inte innebära att avtalet i sin helhet är ogiltigt, utan skälig jämkning i avtalet ska, om möjligt, ske.

## §8 Tvistelösning

Tvist med anledning av detta avtal ska i första hand lösas genom förhandling mellan parterna med syfte att uppnå en uppgörelse i samförstånd. Om parterna fortfarande inte kan enas ska tvist avgöras i allmän domstol med Stockholms tingsrätt som första instans.

Detta avtal är upprättat i ett original som förvaras av Storstockholm. Samtliga parter undertecknar avtalet på separata signatursidor.

**PART 1. Botkyrka kommun (212000-2882)**

Ort: ……..

Datum: ……

Botkyrka kommun (212000-2882)

……
[namn]
[befattning]

**PART 2. Danderyds kommun (212000-0126)**

Ort: ……..

Datum: ……

Danderyds kommun (212000-0126)

……
[namn]
[befattning]

**PART 3. Ekerö kommun (212000-0050)**

Ort: ……..

Datum: ……

Ekerö kommun (212000-0050)

……
[namn]
[befattning]

**PART 4. Haninge kommun (212000-0084)**

Ort: ……..

Datum: ……

Haninge kommun (212000-0084)

……
[namn]
[befattning]

**PART 5. Huddinge kommun (212000-0068)**

Ort: ……..

Datum: ……

Huddinge kommun (212000-0068)

……
[namn]
[befattning]

**PART 6. Järfälla kommun (212000-0043)**

Ort: ……..

Datum: ……

Järfälla kommun (212000-0043)

……
[namn]
[befattning]

**PART 7. Lidingö stad (212000-0191)**

Ort: ……..

Datum: ……

Lidingö stad (212000-0191)

……
[namn]
[befattning]

**PART 8. Nacka kommun (212000-0167)**

Ort: ……..

Datum: ……

Nacka kommun (212000-0167)

……
[namn]
[befattning]

**PART 9. Norrtälje kommun (212000-0217)**

Ort: ……..

Datum: ……

Norrtälje kommun (212000-0217)

……
[namn]
[befattning]

**PART 10. Nykvarns kommun (212000-2999)**

Ort: ……..

Datum: ……

Nykvarns kommun (212000-2999)

……
[namn]
[befattning]

**PART 11. Nynäshamns kommun (212000-0233)**

Ort: ……..

Datum: ……

Nynäshamns kommun (212000-0233)

……
[namn]
[befattning]

**PART 12. Salems kommun (212000-2874)**

Ort: ……..

Datum: ……

Salems kommun (212000-2874)

……
[namn]
[befattning]

**PART 13. Sigtuna kommun (212000-0225)**

Ort: ……..

Datum: ……

Sigtuna kommun (212000-0225)

……
[namn]
[befattning]

**PART 14. Sollentuna kommun (212000-0134)**

Ort: ……..

Datum: ……

Sollentuna kommun (212000-0134)

……
[namn]
[befattning]

**PART 15. Solna stad (212000-0183)**

Ort: ……..

Datum: ……

Solna stad (212000-0183)

……
[namn]
[befattning]

**PART 16. Stockholms stad (212000-0142)**

Ort: ……..

Datum: ……

Stockholms stad (212000-0142)

……
[namn]
[befattning]

**PART 17. Sundbybergs stad (212000-0175)**

Ort: ……..

Datum: ……

Sundbybergs stad (212000-0175)

……
[namn]
[befattning]

**PART 18. Södertälje kommun (212000-0159)**

Ort: ……..

Datum: ……

Södertälje kommun (212000-0159)

……
[namn]
[befattning]

**PART 19. Tyresö kommun (212000-0092)**

Ort: ……..

Datum: ……

Tyresö kommun (212000-0092)

……
[namn]
[befattning]

**PART 20. Täby kommun (212000-0118)**

Ort: ……..

Datum: ……

Täby kommun (212000-0118)

……
[namn]
[befattning]

**PART 21. Upplands-Bro kommun (212000-0100)**

Ort: ……..

Datum: ……

Upplands-Bro kommun (212000-0100)

……
[namn]
[befattning]

**PART 22. Upplands Väsby kommun (212000-0019)**

Ort: ……..

Datum: ……

Upplands Väsby kommun (212000-0019)

……
[namn]
[befattning]

**PART 23. Vallentuna kommun (212000-0027)**

Ort: ……..

Datum: ……

Vallentuna kommun (212000-0027)

……
[namn]
[befattning]

**PART 24. Vaxholms stad (212000-2908)**

Ort: ……..

Datum: ……

Vaxholms stad (212000-2908)

……
[namn]
[befattning]

**PART 25. Värmdö kommun (212000-0035)**

Ort: ……..

Datum: ……

Värmdö kommun (212000-0035)

……
[namn]
[befattning]

**PART 26. Österåker kommun (212000-2890)**

Ort: ……..

Datum: ……

Österåker kommun (212000-2890)

……
[namn]
[befattning]

**PART 27. Gymnastik- och idrottshögskolan (202100-4334)**

Ort: ……..

Datum: ……

Gymnastik- och idrottshögskolan (202100-4334)

……
[namn]
[befattning]

**PART 28. Konstfack (202100-1199)**

Ort: ……..

Datum: ……

Konstfack (202100-1199)

……
[namn]
[befattning]

**PART 29. Kungl. Musikhögskolan Stockholm (202100-1215)**

Ort: ……..

Datum: ……

Kungl. Musikhögskolan Stockholm (202100-1215)

……
[namn]
[befattning]

**PART 30. Kungliga tekniska högskolan (202100-3054)**

Ort: ……..

Datum: ……

Kungliga tekniska högskolan (202100-3054)

……
[namn]
[befattning]

**PART 31. Stockholms konstnärliga högskola (202100-6560)**

Ort: ……..

Datum: ……

Stockholms konstnärliga högskola (202100-6560)

……
[namn]
[befattning]

**PART 32. Stockholms universitet (202100-3062)**

Ort: ……..

Datum: ……

Stockholms universitet (202100-3062)

……
[namn]
[befattning]

**PART 33. Södertörns högskola (202100-4896)**

Ort: ……..

Datum: ……

Södertörns högskola (202100-4896)

……
[namn]
[befattning]

# Lärarutbildning i samverkan inom Stockholmsregionen: Bilaga 1

Tabell 1. Åtaganden gällande VFU för respektive lärosäte och respektive kommun.

| Lärosätenas åtagande | Kommunernas åtagande |
|---|---|
| Ha det övergripande ansvaret för VFU och examinationen av densamma. | Ta emot studenter och utifrån utbildningarnas styrdokument ansvara för genomförandet av VFU |
| Via VFU-portalen meddela behov av antal platser per inriktning/ämne, senast 15 maj inför höstterminen och 15 oktober inför vårterminen, och placera studenter | Via VFU-portalen erbjuda det antal platser per inriktning och ämne som motsvarar lärosätenas behov av platser, senast 20 juni (revidering senast 1 september) inför höstterminen, samt 1 december (revidering senast 1 februari) inför vårterminen |
| Se till att VFU-portalen är kontinuerligt uppdaterad med lärosätets VFU-kurskoder och VFU-tider, aktuella studenter med inriktning och ämne, samt övrig information som påverkar förutsättningar för VFU-placering | Se till att VFU-portalen är kontinuerligt uppdaterad med aktuella handledare och övrig information som påverkar förutsättningar för VFU-placering, exempelvis ämnesbehörighet, inriktning, lärarlegitimation, och genomförd handledarutbildning |
| Lämna faktureringsunderlag till kommunerna för innevarande termin senast 1 juni för vårterminen, respektive 1 december för höstterminen | Fakturera lärosätena för den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen för föregående termin, senast 1 september för vårterminen och 1 februari för höstterminen |
| Upprätthålla kontakt mellan lärosäte och handledare under hela utbildningen, inte bara under VFU-kurserna | Svara för kontakter kring VFU-platser hos fristående skolhuvudmän belägna i kommunen |
| Erbjuda handledarutbildningar | Utse handledare och skapa förutsättningar för de lärare som ska ta emot studenter att gå handledarutbildning och att genomföra handledaruppdraget. |
| Verka för gemensamma VFU-rutiner för lärosätena | Verka för gemensamma VFU-rutiner för kommunerna |